

مطالعات زبان و ادبیات

۱۳۹۷

تهران - خرداد

معنادرمانی (لوگو تراپی) در نیایش‌های عطار نیشابوری

دکتر فریده داوودی مقدم^۱، دکتر محبوبه خراسانی^۲

۱- دانشیار دانشگاه شاهد، تهران

۲- دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد نجف‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف‌آباد

چکیده

عطار نیشابوری، از جمله عارفان، سخن‌سرایان بر جسته و نابغه زبان فارسی است که از شگرد نیایش برای بیان آموزه‌های اخلاقی و عرفانی خود سود می‌جوید و بسیاری از تعالیم والای خویش را در خلال این نیایشها طرح و به مخاطبان خویش به طور مستقیم و غیرمستقیم القا می‌کند.

این نیایش‌ها، ویژگی‌های خاصی دارند که شاید بتوان مهمترین ویژگی آنها را امید بخشی و معناده‌ی به زندگی از طریق اتصال با خداوند قدرتمند لایزال است که می‌تواند بر رنج‌ها و تنها‌ی های بشر، مرهمی باشند.

این پژوهش به شیوه تحلیل محتوای کیفی به بررسی نیایش‌های عطار پرداخته است که از رهایی این تحلیل‌ها دریافته می‌شود که از جمله کارکردهای مهم دعا در مثنوی‌های عطار، القای امید به زندگی در این جهان است که در پرتو درکی ژرف از عشق به خداوند طرح می‌شود. همچنین دوری از سرگردانی و پوچی و ترسیم چشم اندازی زیبا از جهان باقی که پاسخی آشکار به نیاز جاودانگی و کمال طلبی روح انسان است.

از آنجا که یکی از مظاهر زندگی و باورها و کنش‌های دینی معتقدان به ادیان ابراهیمی، نیایش است؛ شناخت و خواندن نیایش‌های عرفانی متونی چون مثنوی‌های عطار، در حکم مراقبه‌های درمانگرانه و سبب آرامش روانی افراد خواهد شد.

کلیدواژه‌ها: نیایش، عطار نیشابوری، مثنوی، معنادرمانی، عرفان.

^۱-Email: fdavoudy@gmail.com